Lietas Nr.A420291115
Lietas arhīva Nr. AA43-0491-17/11
ECLI:LV:ADAT:2017:1114.A420291115.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 14.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents O.Priedītis,
tiesnese U.Mihailova un tiesnesis V.Poķis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par morālā kaitējuma 1800 *euro* apmērā atlīdzināšanu par Valsts ieņēmumu dienesta nodarīto kaitējumu, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 3.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) Nodokļu kontroles pārvalde veica pieteicējai /pers. A/ datu atbilstības pārbaudi par 2010.gada decembri.

Dienesta Nodokļu kontroles pārvalde 2012.gada 23.martā pieņēma lēmumu Nr.23.21/24883, ar kuru pieteicējai papildus aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis 21 091,44 lati un nokavējuma nauda 4376,47 lati, un kurš ar dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmumu Nr.22.4.7/53328 atstāts negrozīts.

Pieteicēja dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmumu Nr.22.4.7/53328 pārsūdzēja Administratīvajā rajona tiesā.

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 30.novembra lēmumu lietā Nr.A420520212 apturēta dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 darbība.

Ar dienesta ģenerāldirektora 2013.gada 5.jūnija lēmumu Nr.22.10/L-14384 atcelts dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmums Nr.22.4.7/53328.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 24.aprīļa spriedumu lietā Nr.A420520212 dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmums Nr.22.4.7/53328 atzīts par prettiesisku. Spriedums stājies spēkā 2014.gada 27.maijā.

Pieteicēja vērsās dienestā ar iesniegumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu 1800 *euro* apmērā.

[2] Ar dienesta ģenerāldirektora 2015.gada 31.augusta lēmumu Nr.22.11/L-34707 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) pieteicējas iesniegums par morālā kaitējuma 1800 *euro* apmērā atlīdzību noraidīts. Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[2.1] Tas, ka pieteicēja, izmantojot tiesību normās paredzētos tiesību aizsardzības mehānismus, vērsās dienestā un tiesā, kā rezultātā viņai radās dažādas neērtības, piemēram, bija jāierobežo laiks, ko veltīt ģimenei, pats par sevi nav uzskatāms par apstākli, kas varēja radīt materiāli atlīdzināmas morālās ciešanas. Norādītie apstākļi nav radījuši atlīdzināmu morālo kaitējumu un nevar būt par pamatu tā apmēra noteikšanai.

[2.2] Jautājums par mantiskajiem zaudējumiem un personisko kaitējumu, izskatot iesniegumu par morālā kaitējuma atlīdzinājumu, nav izskatāms, jo pieteicēja nav izteikusi attiecīgu prasījumu.

[2.3] Pieteicējai nelabvēlīgais dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmums Nr.22.4.7/53328 ir atcelts 2013.gada 5.jūnijā ar dienesta ģenerāldirektora lēmumu Nr.22.10/L-14384. Turklāt nepamatoti aprēķinātais un piedzītais nodoklis 428,27 latu apmērā ir atmaksāts, 2013.gada 31.jūlijā veicot maksājumu 211,60 *euro* apmērā un 2014.gada 30.janvārī veicot maksājumu 308,29 *euro* apmērā (ekvivalents 216,67 latiem). Līdz ar to ir atjaunota tā tiesiskā situācija, kāda, visticamāk, būtu bijusi, ja nebūtu pieņemts dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmums Nr.22.4.7/53328, un ir novērsts pieteicējas tiesību aizskārums. Dienesta rīcība attiecībā uz pieteicēju nav radījusi neatgriezeniskas sekas.

[2.4] Dienests nav vērsis piedziņu uz pieteicējai piederošu nekustamo īpašumu.

[2.5] Pieteicējai nodarītais morālais kaitējums ir atzīstams par vieglu un nav pamata apmierināt lūgumu par tā atlīdzināšanu 1800 *euro* apmērā. Dienests atvainojas pieteicējai par neērtībām, kas radušās dienesta pieņemto lēmumu rezultātā.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, kas pamatots ar

turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Dienesta un Administratīvās rajona tiesas nelikumīgu lēmumu rezultātā pieteicēja bija spiesta visu savu brīvo laiku veltīt prettiesisku lēmumu apstrīdēšanai (iesniegumu sagatavošanai, pieteikumu sagatavošanai, dokumentu savākšanai), līdz ar to tika izjauktas parastās ikdienas gaitas un viņa nevarēja veltīt laiku ģimenei, kā arī pazuda kontakti ar draugiem.

[3.2] Savu tiesību aizstāvēšana pieteicējai ir radījusi psiholoģisku spriedzi. Tiesību aizstāvēšanas dēļ pieteicēja izjuta pašsajūtas pasliktināšanos, depresiju, turklāt viņai nācās piedzīvot dažādus piespiedu apgrūtinājumus, piemēram, vērsties poliklīnikā, slimnīcā, atcelt lietišķas tikšanās un ierobežot laiku, ko pavadīt kopā ar ģimeni.

[3.3] Visu gadu garumā, kamēr notika administratīvā tiesvedība, pieteicēja jutās nomākta, savukārt tas traucēja viņai piedalīties sabiedriskās dzīves aktivitātēs.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2016.gada 3.maija spriedumu pieteicējas pieteikumu noraidīja.

Spriedums pamatots ar turpmāk norādītajiem motīviem.

[4.1] Lietā ir strīds par piešķiramā atlīdzinājuma veidu un apmēru.

[4.2] Lietā nav pierādījumu pieteicējas apgalvojumiem par strauju veselības stāvokļa pasliktināšanos un nepieciešamību lietot medikamentus lielos daudzumos.

Pieteicējas iesniegtie /pers. B/ ģimenes ārsta prakses 2014.gada 18.augusta u n 2016.gada 24.marta izraksti no ambulatorā pacienta medicīniskās kartes neapliecina pieteicējas veselības stāvokli pirms dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes 2012.gada 23.marta lēmuma Nr.23.21/24883 un dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 pieņemšanas. Attiecīgi nav pierādījumu tam, ka pieteicējai minēto saslimšanu iepriekš nebija un tās radās tieši dienesta lēmumu rezultātā. Turklāt no dokumentiem izriet, ka veselības pasliktināšanās, parādoties jauniem slimības simptomiem, notikusi periodā no 2014.gada 18.augusta līdz 2016.gada 24.martam, kad strīdus dienesta lēmumi jau bija atcelti. Tāpat ir jāņem vērā, ka izrakstos norādītajām saslimšanām ir hroniska daba un tās neattīstās strauji.

[4.3] No ierakstiem Tiesu informācijas sistēmā un Valsts vienotajā datorizētajā zemesgrāmatā, konstatējams, ka uz nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra Nr./kadastra numurs/, 2010.gada 15.novembrī nostiprināta hipotēka. Aizdevuma summa 83623,30 lati. Procentu likme: 13% gadā no nesamaksātās aizdevuma summas. Līgumsods: 0,5% dienā no nesamaksātās aizdevuma summas. Samaksas termiņš – līdz pilnīgai saistību izpildei. Kreditors: AS „Mateks Credit", nodokļu maksātāja kods 40003270389. Parādnieks: /pers. A/, personas kods /personas kods/. Pamats: 2010.gada 2.novembra aizdevuma līgums Nr.100211/1R; 2010.gada 2.novembra ķīlas līgums Nr.100211/1R.

Ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2013.gada 22.janvāra lēmumu lietā Nr.3-12/0004/07 AS „West Kredit", reģistrācijas numurs 40003270389, atļauts pieteicējai piederošo un par labu AS „West Kredit" ieķīlāto nekustamo īpašumu – 37/250 domājamā daļa no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra Nr./kadastra numurs/, reģistrēts Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./nodalījuma numurs/– pārdot labprātīgā izsolē, apstiprinot pieteikumam pievienotos nekustamā īpašuma pārdošanas nosacījumus.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2013.gada 7.jūnija lēmumu lietā Nr.C04262813 nostiprinātas pieteicējai piederējušās 37/250 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra Nr./kadastra numurs/, uz *OU Betgallon Kapital*, reģistrācijas Nr.12335467, vārda un dzēstas Jūrmalas pilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./nodalījuma numurs/uz šo nekustamo īpašumu ierakstītās parādu saistības un aizlieguma atzīmes. No tiesas nolēmuma izriet, ka tiesu izpildītājs iesniedzis tiesā pieteikumu par izsoles akta apstiprināšanu izpildu lietā, kas uzsākta, pamatojoties uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2013.gada 22.janvāra lēmumu lietā Nr.3–12/0004/07, ar kuru apmierināts AS „West Kredit" pieteikums, atļaujot pārdot labprātīgā izsolē tiesas ceļā pieteicējai piederošo nekustamo īpašumu – 37/250 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra Nr./numurs C/– saskaņā ar tiesas apstiprinātajiem pārdošanas nosacījumiem. Ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2013.gada 16.aprīļa lēmumu lietā Nr.3–12/0004/07 AS „West Kredit" aizstāta ar tās tiesību pārņēmēju *OU Betgallon Kapital*.

No minētā secināms, ka pieteicēja sev piederošo nekustamā īpašuma daļu izmantoja kā 2010.gada 2.novembra aizdevuma līguma Nr.100211/1R nodrošinājumu. Tā kā pieteicēja laikā nevarēja samaksāt parādu, pēc kreditora AS „West Kredit" pieprasījuma īpašums tika pārdots izsolē. Atbilstoši Civilprocesa likuma 613.panta trešajai daļai nekustamais īpašums ir nostiprināms uz ieguvējas vārda un zemesgrāmatā dzēšamas uz šo īpašumu ierakstītās parādu saistības un aizlieguma atzīmes. Izsoles rezultātā tika dzēstas visas uz šo nekustamo īpašumu nostiprinātās parādu saistības un aizlieguma atzīmes, tai skaitā arī tā, kura bija nostiprināta pēc dienesta iniciatīvas.

Tādējādi nav pamatoti pieteicējas apgalvojumi par dienesta nostiprinātās hipotēkas ietekmi uz īpašuma pārdošanas procesu un pārdošanas cenu. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka ar minētajām darbībām dienests nodarīja vai varēja nodarīt pieteicējai morālu kaitējumu.

[4.4] 2013.gada 5.jūnijā dienests atcēla prettiesisko administratīvo aktu un nepamatoti aprēķināto un piedzīto nodokli atmaksāja.

Tā kā pieteicējai nav radītas neatgriezeniskas sekas un tiesību aizskārums ir novērsts, atjaunojot stāvokli, kāds pastāvēja pirms dienesta Nodokļu kontroles pārvaldes 2012.gada 23.marta lēmuma Nr.23.21/24883 un dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 pieņemšanas, pieteicējai nodarītais morālais kaitējums ir atzīstams par vieglu, tādēļ nav pamata tā atlīdzināšanai naudā. Tā kā dienests pārsūdzētajā lēmumā rakstveidā ir atvainojies pieteicējai, pieteicēja ir saņēmusi atbilstīgu atlīdzinājumu.

Vienlaikus tiesa atzina par nepamatotu dienesta apgalvojumu, ka dienests nav vērsis piedziņu uz pieteicējai piederošu nekustamo īpašumu, jo no dienesta 2012.gada 7.jūnija lēmuma Nr.4.1.1.2/18966 „Par nokavēto nodokļu maksājumu

piedziņu" izriet tieši pretējais.

[4.5] Lietā nav konstatējami nozīmīgi personas tiesību aizskārumi, par kuriem papildus noteiktajam atlīdzinājumam būtu jāpiešķir atlīdzinājums naudā preventīvās funkcijas ietvaros.

[4.6] Pieteicējas argumenti attiecībā uz nodarīto mantisko kaitējumu netika vērtēti, jo mantiskā kaitējuma atlīdzināšana nav izskatāmās lietas priekšmets.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 3.maija spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību. Papildus pieteikumā norādītajam, apelācijas sūdzībā pieteicēja norāda, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi visus argumentus pēc būtības.

[6] Dienests rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteicējas apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma. Paskaidrojumā, papildus pārsūdzētajā lēmumā un sākotnējā paskaidrojumā paustajam, dienests norāda, ka dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 izpildes ietvaros valsts budžetā iemaksātās naudas summas (2012.gada 4.decembrī, 2013.gada 4.martā, 2.aprīlī, 30.aprīlī, 4.jūnijā, 2.jūlijā, 2.augustā 42,32 latu apmērā, 2013.gada 3.septembrī, 2.oktobrī un 4.novembrī 44,01 latu apmērā) tika atmaksātas pieteicējai 2013.gada 31.jūlijā 211,60 latu apmērā un 2014.gada 30.janvārī 308,29 *euro* apmērā. Dienests informē, ka, tā kā pieteicējai nodokļu parādu vairs nebija, piedziņas lieta 2014.gada 26.augustā tika slēgta. Savukārt, dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 izpildes ietvaros nekustamajam īpašumam /adrese/ uzliktā hipotēka, pamatojoties uz dienesta 2013.gada 14.jūnija nostiprinājuma lūgumu tiesību dzēšanai, tika dzēsta.

[7] Papildu paskaidrojumā pieteicēja norāda, ka nepiekrīt dienesta viedoklim, ka viņai nodarīti tikai nelieli emocionāli pārdzīvojumi.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, to neatkārtojot. Papildus apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[11] Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja apelācijas sūdzību pamatojusi ar pieteikumā paustajiem apsvērumiem, vienlaikus norādot, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi visus argumentus pēc būtības.

Apgabaltiesas vērtējumā šis pieteicējas iebildums ir nepamatots. Pirmās instances tiesa izvērsti ir vērtējusi pieteicējas argumentus saistībā ar viņas veselības stāvokli, kura pasliktināšanos pieteicēja saista ar nepamatoto iedzīvotāju ienākuma nodokļa samaksas pienākuma noteikšanu. Tāpat ir vērtēti argumenti par nepieciešamību veltīt laiku nepamatoto lēmumu apstrīdēšanai un pārsūdzībai, kā arī pārbaudīts tas, vai dienesta rīcība – hipotēkas reģistrēšana pieteicējai piederošajam nekustamam īpašumam /adrese/ – radīja šķēršļus šī īpašuma atsavināšanai, kuru rezultātā būtu samazināta īpašuma realizācijas cena. Apgabaltiesa veikto izvērtējumu atzīst par pamatotu. Savukārt tas apstāklis, ka pieteicēja nepiekrīt tiesas veiktajam apstākļu novērtējumam, neliecina par pārsūdzētā sprieduma nepareizību (sal. *Augstākās tiesas 2017.gada 8.jūnija rīcības sēdes lēmuma Nr.SKA-1083/2017 8.punkts*).

[12] Pieteicēja uzskata, ka viņai morālais kaitējums ir nodarīts arī ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 5.oktobra lēmumu, ar kuru noraidīts pieteicējas lūgums par dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 darbības apturēšanu.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 11.septembra lēmumu tika atteikts pieņemt pieteikumu daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, kas pieteicējai nodarīts ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 5.oktobra lēmumu administratīvajā lietā Nr.A420520212. Vienlaikus norādīts, ka pieteicēja par šo lēmumu var iesniegt blakus sūdzību. Pieteicēja savas tiesības iesniegt blakus sūdzību neizmantoja un Administratīvās rajona tiesas lēmums norādītajā daļā ir stājies spēkā. Ievērojot norādīto, apgabaltiesa nevērtē tos pieteicējas iebildumus, kas ir izteikti par morālo kaitējumu, kas, pieteicējas ieskatā, nodarīts ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 5.oktobra lēmumu administratīvajā lietā Nr.A420520212.

[13] Dienests atbilstoši stabilai administratīvo tiesu praksei ir norādījis, ka neērtības, kas rodas tādēļ, ka prettiesisks lēmums jāapstrīd augstākā iestādē vai jāpārsūdz tiesā, pašas par sevi nerada morālu kaitējumu. Tādi apstākļi kā nepieciešamība ar iesniegumiem vērsties iestādē un tiesā nav uzskatāmi par morālas ciešanas radošiem, jo administratīvā akta apstrīdēšana un pārsūdzēšana ir tiesību normās paredzēts privātpersonu tiesību aizsardzības mehānisms, kas pats par

sevi nav uzskatāms par pazemojošu un morālas ciešanas izraisošu (*Augstākās tiesas Tiesu prakses apkopojums ,,Morālā kaitējuma atlīdzināšana administratīvajās lietās" Rīga, 2011, 25.1pp*). To nemaina arī apstāklis, ka pieteicēja izvēlējās ļoti aktīvu pozīciju savu interešu aizstāvībai un vērsās dienestā ar lielu skaitu iesniegumu, kā arī izvēlējās izmantot Administratīvā procesa likumā paredzēto iespēju lūgt pārsūdzētā administratīvā akta darbības apturēšanu.

[14] Pirmās instances tiesa pamatoti nav atzinusi par pierādītu to, ka ar dienesta ģenerāldirektora 2012.gada 3.jūlija lēmumu Nr.22.4.7/53328 būtu radīts kaitējums pieteicējas veselībai (pirmās instances tiesas sprieduma 12.punkts). Apgabaltiesa vien precizē to, ka pieteicējas prasījums, ko pamato pieteicējas apsvērumi par viņai nodarīto veselības kaitējumu, būtu vērtējams kā personiskais kaitējums. Taču minētajam juridiskajam jēdzienam nav izšķirošas nozīmes, jo pirmās instances tiesas apsvērumi par to, kādēļ kaitējums nav atlīdzināms, ir pamatoti. Pieteicēja kā pierādījumu veselībai nodarītajam kaitējumam ir iesniegusi ģimenes ārsta 2014.gada 18.augustā un 2016.gada 24.martā izsniegtus izrakstus no ambulatorā pacienta medicīniskās kartes, kuros norādīts, ka pieteicējai ir cukura diabēts, primārā arteriālā hipertensija, kreisās puses nierakmens, Parkinsona slimības simptomi. Tomēr izrakstos nav ietvertas norādes par saslimšanas apstākļiem, nav norādīta slimību gaita (anamnēze), nav norāžu par veiktajām ārstniecības procedūrām vai izrakstītajiem medikamentiem. Ievērojot norādīto, kā arī to, ka par prettiesisku atzītais dienesta lēmums ir izdots 2012.gada 3.jūlijā, secināms, ka pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus, kas ļautu viņai 2014. un 2016.gadā diagnosticētās saslimšanas sasaistīt ar 2012.gada notikumiem.

Būtiski ir ņemt vērā arī to, ka 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 darbība ar Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 30.novembra lēmumu tika apturēta, savukārt ar dienesta 2013.gada 5.jūnija lēmumu Nr.22.10./L-14384 2012.gada 3.jūlija lēmums Nr.22.4.7/53328 atcelts. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicējai pēc 2012.gada 30.novembra un vēl jo vairāk pēc 2013.gada 5.jūnija, būtu pamats izjust negatīvus pārdzīvojumus vai emocionālo spriedzi, jo gan apgabaltiesa, gan dienests atzina pieteicējas viedokļa pamatotību, ka pieteicējai nav pienākuma maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli no ienākuma, kas gūts nekustamā īpašuma atsavināšanas darījumā.

Līdz ar to apgabaltiesai nav pamata uzskatīt, ka konkrētajā lietā izvērtējamie apstākļi bijuši vienīgais un noteicošais cēlonis pieteicējas saslimšanai.

[15] Pieteicēja norāda, ka dienesta 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 izpildes nodrošināšanai 2012.gada 15.oktobrī zemesgrāmatā nostiprinātā hipotēka pieteicējai piederošajam īpašumam /adrese/, bija par pamatu tam, ka pieteicēja šo īpašumu nevarēja atsavināt, savukārt kredītiestāde īpašumu pārdevusi par cenu, kas vairākas reizes zemāka par tirgus cenu. Tāpat dienests, pieteicējas ieskatā, no nekustamā īpašuma pārdošanas nepamatoti ir saņēmis 26 258,84 latus, kurus joprojām nav atmaksājis pieteicējai.

Apgabaltiesa sākotnēji uzskata par nepieciešamu norādīt, ka pieteicējas izteiktie iebildumi par īpašuma pārdošanu par pazemināto cenu un nepamatoti iekasētu naudas summu neatdošanu varētu norādīt uz iespējamiem mantiskiem zaudējumiem, kuru atlīdzināšanu pieteicēja tiesā nav prasījusi, nevis morālā kaitējuma esību. Tomēr, arī izvērtējot pieteicējas iebildumus pēc būtības, apgabaltiesa konstatē, ka šie iebildumi ir nepamatoti.

Pieteicējai piederējušais īpašums /adrese/, pamatojoties uz pieteicējas un AS „Mateks Credit" noslēgto aizdevuma un ķīlas līgumu, kopš 2010.gada 15.novembra bija apgrūtināts ar hipotēku un zemesgrāmatā reģistrēts aizliegums bez AS „Mateks Credit" rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, ieķīlāt, patapināt vai citādi apgrūtināt ar lietu un saistību tiesībām. Savukārt ar Jūrmalas pilsētas tiesas 2013.gada 22.janvāra lēmumu apmierināts AS „West Kredit" (iepriekšējais nosaukums „Mateks Credit") pieteikums par ieķīlātā nekustamā īpašuma (37/250 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese/) pārdošanu labprātīgā izsolē, jo pieteicēja nav pildījusi uzņemtās saistības un kopš 2012.gada jūlija nav veikusi maksājumus parāda atmaksai. Ievērojot norādīto, apgabaltiesa secina, ka šķērslis īpašuma atsavināšanai bija pašas pieteicējas pielīgtās saistības, nevis pēc dienesta lūguma nostiprinātā hipotēka.

Nepamatots ir arī pieteicējas apgalvojums par to, ka dienests no pieteicējai piederējušā īpašuma /adrese/, atsavināšanas izsoles ceļā iegūtajiem naudas līdzekļiem būtu saņēmis 26 258,84 latus, kurus joprojām nav atmaksājis pieteicējai. Proti, zvērināts tiesu izpildītājs Aigars Rušiņš 2013.gada 26.aprīļa vēstulē Nr.3129 (*lietas 147.-148.lapa*) ir informējis pieteicēju un dienestu, ka, ievērojot Civilprocesa likuma 628.pantā noteikto prasījumu apmierināšanas secību, no sākumcenas, par kuru pirmais hipotekārais kreditors veic pirkuma maksas ieskaitu, nepaliek pāri naudas līdzekļi dienesta ar hipotēku nodrošinātajam prasījumam. No norādītā secināms, ka dienests nekādus maksājumus no pieteicējai piederējušā īpašuma izsoles ceļā gūtajiem naudas līdzekļiem nav saņēmis.

[16] Apgabaltiesa par pamatotu atzīst dienesta secinājumu, ka noteikt morālā kaitējuma atlīdzinājumu pieteicējai naudā nav pamata. Iestādes rakstveida atvainošanās ir pietiekams morālā kaitējuma atlīdzinājums. Turklāt izskatāmajā lietā ir konstatējama arī pieteicējas līdzatbildība. Proti, pieteicēja nekustamo īpašumu atsavināja 2010.gada 27.decembrī. Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19.panta $5.^3$ daļā noteikts, ka maksātājs (rezidents), kurš gūst ienākumu no kapitāla pieauguma, deklarāciju par ienākumu no kapitāla iesniedz līdz ienākuma gūšanas mēnesim sekojošā mēneša 15.datumam, ja ienākumi no kapitāla aktīvu atsavināšanas mēnesī pārsniedz 500 latus. Pieteicēja nekustamā īpašuma atsavināšanas darījuma rezultātā guva ienākumu 175 701 latu apmērā, bet deklarāciju par ienākumiem no kapitāla dienestā neiesniedza. Dienests pieteicējai 2012.gada 19.janvārī nosūtīja paziņojumu Nr.23.21/4970 (*lietas 57.-58.lapa*), kurā informēja par datu atbilstības pārbaudē konstatētajām neatbilstībām, kā arī lūdza līdz 2012.gada 24.februārim iesniegt deklarāciju par ienākumu no kapitāla vai pamatotu skaidrojumu par veikto nekustamā īpašuma atsavināšanas darījumu. Pieteicēja uz šo aicinājumu

neatsaucās un līdz pat 2012.gada 23.marta lēmuma pieņemšanai ne deklarāciju par ienākumu no kapitāla, ne skaidrojumu par darījuma apstākļiem dienestā neiesniedza. Ievērojot norādīto, secināms, ka pieteicēja nesadarbojās ar iestādi un neizpildīja savu kā nodokļa maksātāja pienākumu, kura izpildes gadījumā, iespējams, pieteicējai nemaz netiktu noteikts pienākums veikt iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumus.

[17] Nosakot atlīdzinājuma apmēru, ir jāizvērtē arī līdzīgās lietās noteiktais atlīdzinājums. Apgabaltiesas ieskatā, salīdzināma ir, piemēram, lieta Nr.A42935209, kurā ir stājies spēkā Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 19.jūnija spriedums. Šajā lietā tika lemts par morālā kaitējuma atlīdzināšanu sakarā ar to, ka tika atcelts dienesta lēmums daļā par personai papildu nomaksai budžetā noteikto pievienotās vērtības nodokli 70 127,32 latu apmērā, kas no personas arī tika iekasēts. Tiesa konstatēja, ka ir notikusi iepriekšējā stāvokļa atjaunošana, jo personai atmaksāts nepamatoti ieturētais nodoklis. Tiesa atzina, ka lēmuma atcelšana, iepriekšējā stāvokļa atjaunošana un iestādes rakstveida atvainošanās ir atbilstošs atlīdzinājums un nodarītais morālais kaitējums nav atlīdzināms naudā. Līdzīgi apsvērumi izdarīti arī lietā Nr.A420584012, kurā ir stājies spēkā Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 3.marta spriedums. Šajā lietā tika lemts par morālā kaitējuma atlīdzināšanu saistībā ar personai noteikto pienākumu veikt valsts budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokļa, tā nokavējuma naudas un soda naudas nomaksu 656,85 latu apmērā, kas no personas arī tika iekasēti. Tiesa atzina, ka iepriekšējā stāvokļa atjaunošana – dienesta lēmuma atcelšana un piedzītā maksājuma atmaksa, saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 94. panta ceturto daļu ir atzīstama par atbilstošu un samērīgu pieteicējam radītā morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Ievērojot norādīto par salīdzināmās lietās piešķirto atlīdzinājumu, kā arī izskatāmās lietas apstākļus, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas iepriekšējā stāvokļa atjaunošana – dienesta 2012.gada 3.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/53328 atcelšana, ko ir veicis dienests pēc savas iniciatīvas, no pieteicējas piedzītās naudas summas atmaksāšana – un dienesta rakstveida atvainošanās ir atbilstošs morālā kaitējuma atlīdzinājums.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par /pers. A/ nodarītā morālā kaitējuma 1800 *euro* apmērā atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents O.Priedītis

Tiesnese U.Mihailova

Tiesnesis V.Poķis